

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 24 - 30 ส.ค. 2566

เหตุการณ์อื่น ๆ

ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 23 สิงหาคม 2566 ได้มีการจัดการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมครั้งที่ 17 ที่นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ถือเป็นก้าวสำคัญในความพยายามของอาเซียนเพื่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค รวมถึงการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการควบคุมมลพิษ ในภูมิภาคอาเซียนและในวันเดียวกันนี้ ได้มีการประชุมสมัชชาภาคี ความตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน ครั้งที่ 18 เพื่อหารือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ ในภูมิภาคอาเซียน ที่ประชุมเปิดเผยข้อมูลมลพิษจากหมอกควันในภูมิภาค ลุ่มน้ำโขงซึ่งมีปริมาณสูงมาก มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่อาศัยบริเวณดังกล่าวอย่างรุนแรง โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง ด้วยเหตุนี้ ประเทศในกลุ่มอาเซียนจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่ภูมิภาคอาเซียน พ.ศ. 2565 - 2573 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมมลพิษข้ามพรมแดน
- 28 สิงหาคม 2566 จ. แม่ฮ่องสอน ได้จัดการประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย จ. แม่ฮ่องสอน ครั้งที่ 4/2566 โดยมีหัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมประดิษฐ์ จงคำ ศาลากลาง จ. แม่ฮ่องสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการส่งเสริมการขับเคลื่อนโครงการ " ดั่งขยะเปียกลดโลกร้อน " ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จ. แม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว โดยปัจจุบันได้ดำเนินการติดตั้งถังขยะเปียกลดโลกร้อน โดยใช้ฐานข้อมูลครัวเรือนที่มีอยู่จริงตามระบบ Thai QM จำนวน 60,087 ครัวเรือน ซึ่งขณะนี้ดำเนินการติดตั้งครบทุกครัวเรือน

สถานการณ์ " โรคไข้เลือดออก " ภูมิภาคอาเซียนและประเทศไทย

ขณะนี้ประเทศไทยเข้าสู่ฤดูฝนอย่างเป็นทางการตามประกาศของกรมอุตุนิยมวิทยา ตั้งแต่ วันที่ 22 พฤษภาคมที่ผ่านมา ทำให้พื้นที่หลายแห่งเกิดฝนตกมีน้ำท่วมขัง เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ที่ดัดของยุงลายซึ่งเป็นพาหะนำโรคที่สำคัญถึง 3 โรค ได้แก่ โรคไข้เลือดออก โรคไข้ปวดข้อยุงลาย และโรคติดเชื้อไวรัสซิกา สำหรับสถานการณ์โรคไข้เลือดออกขณะนี้พบว่า ประเทศในภูมิภาคอาเซียนหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย มีการระบาดของโรคขึ้น ซึ่งช่วงระหว่างเดือน พฤษภาคม - ตุลาคม ของทุกปีเป็นช่วงมรสุม จึงเกิดฝนตกชุกในหลายพื้นที่ ทำให้แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายมีมากขึ้น สอดคล้องกับการระบาดของโรคที่เพิ่มสูงขึ้นแทบทุกประเทศ ข้อมูลจาก กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่ วันที่ 1 ม.ค. - 22 ส.ค. 2566 พบผู้ป่วยด้วยโรคดังกล่าว 73,979 ราย เสียชีวิต 70 ราย ขณะที่ในปี 2565 ตลอดทั้งปี พบผู้ป่วย 46,679 ราย เสียชีวิต 32 ราย พบว่าทั้งสองปี ผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 15 - 24 ปี และพบในกลุ่มนักเรียนมากที่สุด ขณะที่ ASEAN Biodiaspora Virtual Center ได้รายงานสถานการณ์โรคไข้เลือดออกในภูมิภาคอาเซียน ข้อมูลระหว่าง วันที่ 1 ม.ค. - 26 ส.ค. 2566 พบว่า มีการระบาดของโรคไข้เลือดออกเพิ่มมากขึ้นแทบทุกประเทศในอาเซียน เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบผู้ป่วย 23,347 ราย เสียชีวิต 14 ราย ประเทศมาเลเซีย พบผู้ป่วย 73,680 ราย เสียชีวิต 53 ราย โดยเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว ช่วงเวลาเดียวกัน พบผู้ป่วยเพิ่มขึ้นถึง 11 เท่า ประเทศฟิลิปปินส์ ในเมือง Bacolod ซึ่งเป็นเมืองที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น พบผู้ป่วยไข้เลือดออก 292 ราย เสียชีวิต 3 ราย โดยพบผู้ป่วยมากกว่าปีที่แล้วถึง ร้อยละ 54 ในช่วงเวลาเดียวกัน สำหรับประเทศเวียดนามพบผู้ป่วย 57,300 ราย เสียชีวิต 13 ราย เฉพาะที่กรุงฮานอย พบผู้ป่วย 3,180 ราย ซึ่งสูงกว่าปีที่ผ่านมามาในช่วงเวลาเดียวกันถึง 5 เท่า ทั้งนี้มาตรการป้องกันโรคดังกล่าวคล้ายคลึงกันในทุกประเทศ คือมุ่งเน้นการทำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย ลดการแพร่พันธุ์ของยุงลาย และเน้นการศึกษาเรื่องอนามัยส่วนบุคคลในการป้องกันตนเองไม่ให้ยุงกัด ร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อมในบ้าน และชุมชนไม่ให้มีแหล่งเพาะพันธุ์ของยุงลาย ซึ่งนับเป็นวิธีที่ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจ้ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วางแผนการประชาสัมพันธ์ รณรงค์ การกำจัดขยะและแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในชุมชน โดยเฉพาะในโรงเรียน วัด และตลาด รวมทั้งร่วมกันสำรวจลูกน้ำยุงลายทุกครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนปลอดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย มีการให้ความรู้ลูกบ้านเกี่ยวกับสาเหตุของโรค การสังเกตอาการเบื้องต้น การดูแลตนเองป้องกันไม่ให้ยุงกัด การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายที่ถูกต้อง ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในบ้านให้สะอาดมีการถ่ายเทอากาศได้ดี ทั้งนี้นอกจากจะป้องกันโรคไข้เลือดออกแล้ว ยังป้องกันโรคโรคไข้ปวดข้อยุงลายและโรคติดเชื้อไวรัสซิกาได้อีกด้วย หากพบว่ามีอาการมีไข้สูง ปวดเมื่อยตัว ปวดกระบอกตา ควรพบแพทย์ ไม่ควรซื้อยาแก้ปวดรับประทานเองเพราะยาแก้ปวดบางชนิดอาจทำให้เกิดเลือดออกตามอวัยวะภายในหากเป็นไข้เลือดออก และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เสียชีวิตได้

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

อ้างอิง

- <https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/9/iid/182703>
- http://www.digitalschool.club/digitalschool/technologym4-6/agriculture4_1/lesson4/chapter4/4-2.php
- <https://ddc.moph.go.th/brc/news.php?news=36639&deptcode=brc>
- <https://asean-phe.org/wp-content/uploads/2023/06/ABVC-MMWR-Infectious-Diseases-28-August-2023.pdf>
- <https://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG230829112105635>
- <https://laotiantimes.com/2023/08/24/laos-chairs-asean-meeting-on-commitment-to-tackling-transboundary-haze/>
- ขอบคุณภาพจาก : <https://www.khawphayao.com/archives/23920>